

Decyzja
Prezydium KK
nr 180/18

ws. opinii o obywatelskim projekcie ustawy – Emerytura bez podatku oraz
o zmianie niektórych innych ustaw

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje obywatelski projekt ustawy – *Emerytura bez podatku oraz o zmianie niektórych innych ustaw*.

Celem projektowanej ustawy jest poprawa sytuacji finansowej emerytów i rencistów poprzez wprowadzenie rozwiązania, którego skutkiem będzie podwyższenie otrzymywanego przez nich świadczenia.

Należy podkreślić, że Prezydium KK NSZZ „Solidarność” dostrzega problem niskich świadczeń emerytalnych i rentowych. W ocenie Prezydium problem ten będzie się pogłębiał ze względu na fakt, że dla coraz większej liczby emerytów, kapitał początkowy będzie odgrywał mniejszą rolę przy wyliczeniu wysokości świadczenia. Przechodzą obecnie na emerytury osoby, które szczególnie w latach 90-ych, ze względu na burzliwą transformację gospodarczą były długotrwale bezrobotne czy też osoby o niskim kapitale emerytalnym z uwagi na wymuszone zatrudnienie śmieciowe w latach 2007 – 2016. Niezależnie od podzielanej diagnozy sytuacji, zastrzeżenia wzbudzają liczne elementy projektu.

Ze statystyk wynika (Sytuacja gospodarstw domowych w 2017 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych; GUS), że emeryckie gospodarstwa domowe dysponują wyższym dochodem rozporządzalnym niż gospodarstwa pracownicze. Badania wskazują, że w Polsce 15% pracujących zagrożonych jest ubóstwem. Jednakże wszyscy są podatnikami i płacą ustawowe daniny. Zdaniem NSZZ „Solidarność”, dyskryminacją zatem byłoby przyznawanie zwolnień podatkowych jedynie grupie społecznej otrzymującej świadczenia emerytalno-rentowe, bez względu na wysokość świadczenia (2,5% emerytur powyżej 5 000 zł), czy też dochód rozporządzalny. Co więcej, projekt ustawy można uznać za sprzeczny z art. 84 Konstytucji, który stanowi, że każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie. Ponoszenie ciężaru podatku dochodowego (oraz składki na Narodowy Fundusz Zdrowia), także w okresach poprodukcyjnych (czy też w okresie pobierania świadczeń emerytalno-rentowych,

które przecież mogą być łączone z pracą zarobkową), stanowi element solidarności społecznej.

Uzasadnienie projektu pokazuje ile kosztowałaby koncepcja rezygnacji z opodatkowania świadczeń emerytalnych i rentowych, jednak nie wskazuje, w jaki sposób budżet oraz Narodowy Fundusz Zdrowia mogłyby zrekompensować tę stratę. Łączny koszt projektu - 35 miliardów zł jest bardzo poważny (stanowi prawie 10 % dochodów budżetu państwa). Projektodawca podaje, że w postaci większych wpływów z VAT zwróciłaby się część tych kosztów, jednak brak jest informacji na temat przewidywanych kwot. Założenie, że wzmożona konsumpcja, a co za tym idzie wpływ z podatku VAT, zrównoważyłaby koszty projektu wydaje się mocno wątpliwe. Oceniamy projekt jako stanowiący poważne zagrożenie dla równowagi budżetowej państwa.

Należy także zauważyć, że obowiązujący system ubezpieczeń społecznych jest skonstruowany w taki sposób, że obowiązkowa składka odprowadzana do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zwolniona jest z podatku dochodowego. Stąd potrzeba jego zapłaty w momencie wypłaty świadczenia. Zniesienie opodatkowania świadczeń emerytalno-rentowych wymusiłoby nałożenie obowiązku podatkowego na kwotę składki odprowadzonej do systemu. To oznaczałoby zmniejszenie zapisu księgowego gromadzonego przez ubezpieczonych na indywidualnych kontach, w rezultacie obniżenie przyszłych wypłat dla świadczeniobiorców.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” wskazując na niezbędne działania podkreśla dwa elementy: konieczność „uszczelnienia” obecnego systemu oraz konieczność podniesienia kwoty wolnej od podatku dochodowego. W ocenie Prezydium KK NSZZ „Solidarność”, kwestią kluczową jest oskładkowanie wszystkich źródeł zarobkowania (przykładowo poprzez wprowadzenie zasady pełnej składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od umowy zlecenia, likwidację wyłączenia podmiotowego w odniesieniu do osób uczących się do 26 roku życia, oskładkowanie umowy o dzieło czy też wprowadzenie zasady kumulacji tytułów ubezpieczeniowych, a także wprowadzenie bardziej racjonalnych zasad oskładkowania osób prowadzących działalność gospodarczą). Działania te przyczynią się do zwiększenia środków, które ubezpieczony będzie miał zaksięgowane na indywidualnym koncie emerytalnym. Jest to działanie niezbędne w kontekście wysokości przyszłych świadczeń emerytalnych.

Kwestią równie ważną jest wypracowanie docelowego modelu waloryzacji świadczeń najniższych, o co NSZZ „Solidarność” zabiega od lat.

Odnosząc się do sytuacji osób już pobierających świadczenia Prezydium KK NSZZ „Solidarność”, zauważa problem ubóstwa, wśród świadczeniobiorców o najniższych dochodach, dlatego stoi na stanowisku, że w celu realnego wsparcia najniższych dochodów z pracy oraz z systemu ubezpieczeń (emerytur i rent) należy urealnić wysokość kwoty wolnej od podatku od osób fizycznych. Takie rozwiązanie objęłoby wszystkich podatników, nie dyskryminując żadnej grupy. NSZZ „Solidarność” corocznie wskazuje na pilną potrzebę zwiększenia kwoty wolnej od podatku dla osób fizycznych tak, aby docelowe rozwiązanie (i ciągła indeksacja kwoty wolnej od podatku) miało realny wpływ na poziom dochodów zarówno gospodarstw domowych pracowniczych jak i gospodarstw świadczeniobiorców.

Ze względów wskazanych powyżej opiniowany projekt Prezydium NSZZ „Solidarność” ocenia negatywnie.

Warszawa, 27 listopad 2018 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek